

Generalitat de Catalunya
Departament d'Afers i Relacions
Institucionals i Exteriors i Transparència
**Secretaria de Transparència
i Govern Obert**

PROCÉS PARTICIPATIU PER A LA REFORMA HORÀRIA DOCUMENT RESUM SESSIÓ

SESSIÓ 8: LLORET DE MAR (03/11/2016)

Índex

1. Presentació del procés	3
1.1. Procés participatiu per a la reforma horària	3
1.2. Programa sessió	3
1.3. Nombre participants/entitats	5
1.3.1. Perfil dels participants	5
1.3.2. Llistat entitats	5
2. Aportacions dels participants	6
2.1. EIX 1: COMERÇ I CONSUM	6
2.1.1. Objectiu 1: Humanitzar els horaris comercials (7 a 19:30h)	6
2.1.2. Objectiu 2: Fomentar hàbits de compra alineats amb els nous horaris	6
2.1.3. Objectiu 3: Adaptar-se als hàbits de compra a una societat diversa	7
2.2. EIX 2: CULTURA I OCI	7
2.2.1. Objectiu 1: Realitzar espectacles públics i activitats recreatives principalment en la franja horària de 18 a 2.30h i establir un primetime audiovisual de 20 a 23h	7
2.2.2. Objectiu 2: Adaptar els horaris d'equipaments culturals (biblioteques, museus, cinemes,...) als nous usos	8
2.2.3. Objectiu 3: Humanitzar els horaris associatius i compatibilitzar tots els usos del temps dels voluntaris activistes	8
2.3. EIX 3: EDUCACIÓ	9
2.3.1. Objectiu 1: Establir una franja horària educativa escolar i extraescolar de 8 a 19h (escola)	9
2.3.2. Objectiu 2: Compactar l'horari escolar (institut)	9
2.3.3. Objectiu 3: Establir una franja horària de 8 a 19h (universitat)	10
2.4. EIX 4: MOBILITAT	10
2.4.1. Objectiu 1: Potenciar polítiques de transport públic per adaptar-se als nous horaris i reduir el temps de desplaçament	10
2.4.2. Objectiu 2: Reduir desplaçaments a la feina	11
ANNEX I. Recull fotogràfic	12
ANNEX II. Resultats avaluació sessió	13

1. Presentació del procés

1.1. Procés participatiu per a la reforma horària

La reforma horària és una demanda de part de la societat civil que s'ha articulat a través de la Iniciativa per a la Reforma Horària, entitat sense afany de lucre que es constitueix amb l'objectiu que es modifiquin els horaris d'acord a una ordenació del temps més adaptada als estàndards europeus i a la cronobiologia de les persones.

El procés de reforma s'ha institucionalitzat a través del Consell Assessor per a la reforma horària i els treballs legislatius que s'estan duent a terme al Parlament de Catalunya.

Paral·lelament, la Secretaria de Transparència i Govern Obert, en col·laboració amb la Iniciativa per a la Reforma Horària, ha obert un procés participatiu arreu del territori català per escoltar la ciutadania i recollir idees i propostes per fer efectiu i facilitar el procés de reforma horària.

Objectius del procés

- Informar la ciutadania sobre els diferents aspectes de la reforma horària.
- Debatre sobre els reptes i oportunitats de la reforma horària.
- Recollir idees i aportacions per fer efectiva i facilitar la reforma horària.
- Incorporar la visió dels diferents agents més afectats per la reforma.

Eixos de debat

- Teixit productiu
- Educació
- Cultura i oci
- Administració
- Comerç i consum
- Mobilitat

1.2. Programa sessió

La sessió de debat del dia 3 de novembre a Lloret de Mar s'ha celebrat al Centre Cívic del Rieral, de 16.30h a 20.00 hores.

En total, els assistents al taller debat a Lloret de Mar han estat 8 persones, que s'han dividit en dues taules de 4 i 4. En la primera part del taller s'han dedicat al comerç i consum i a cultura i oci respectivament. Tot seguit, les dues taules s'han ajuntat per a abordar les propostes de la Reforma Horària a l'educació i finalment a l'àmbit de la mobilitat.

Primer de tot s'ha **informat** sobre el procés i la sessió en una breu introducció on s'ha aclarit de forma genèrica els principals objectius de la reforma horària amb la realització d'un qüestionari en conjunt. Precisament en aquest qüestionari en conjunt cal destacar una entusiasta participació per part dels assistents, que s'han mostrat molt interessats en les preguntes del qüestionari i les consegüents respostes exposades pel dinamitzador del procés participatiu. Ha estat en aquesta part de la sessió, que ha durat uns 16 minuts, quan hi ha hagut una discussió en grup a l'aula, sobre la reforma horària, les seves fites, etc. tot aclarint conceptes, creences, etc. Alguns dels conceptes que s'han hagut de precisar han estat: la diferència entre jornada intensiva/jornada compactada/jornada partida i el fet que la Reforma Horària no se centra únicament en el tema de la conciliació sinó que aquesta és una conseqüència afegida a l'aplicació de la RH, ja que la RH va més enllà de la conciliació (incloent els beneficis en la salut, els horaris més humans, la flexibilitat, el respecte al ritme circadiari...com a altres dels seus objectius).

Quant a la divisió posterior del grup en dos subgrups de 4 persones, un d'ells ha estat format exclusivament per persones pertanyents a l'àmbit del comerç i l'hostaleria a Lloret de Mar, cosa que ha donat força riquesa al debat, l'aportació de mesures i la puntualització de possibles barreres per a dur a terme els objectius proposats en aquest àmbit. **A més, el fet que Lloret de Mar sigui un municipi turístic, amb les característiques pròpies que això suposa, ha enriquit enormement el debat. L'altre grup ha dedicat la seva primera anàlisi a l'àmbit de la cultura i l'oci.**

Abans d'entrar en la part del debat, s'ha mostrat un vídeo de la CCMA corresponent als eixos de treball (de la col·lecció <http://www.ccma.cat/tv3/alcarta/debat-sobre-la-reforma-horaria/coleccio/1890/>). En aquest cas, el relatiu a una comparativa entre els horaris d'una família catalana i una italiana, **que ha causat comentaris d'admiració entre les persones assistents per la diferència -pel que fa els horaris- entre ambos nuclis familiars.**

La tercera part de la sessió ha consistit en un **debat grupal a partir dels objectius/eixos**. Tot seguit ha començat el procés participatiu, és a dir, debatre en grup, aportar idees, fer propostes concretes i, en alguns casos, donar visibilitat a les possibles barreres.

A cada subgrup se li han lliurat els 3 objectius en cartolines DIN A3 de colors, cadascun dels quals es referia a un dels àmbits d'actuació de la reforma horària. Els grups de 4 persones formats a cadascuna de les dues taules han treballat de forma paral·lela els 3 eixos i un cop han acabat amb el seu eix, les dues taules s'han ajuntat (un cop alguns dels assistents han hagut de marxar abans de la finalització de la sessió) per a treballar en conjunt l'eix de la l'educació i posteriorment el de mobilitat. En aquesta sessió, de dues hores i mitja, s'ha arribat a debatre i fer aportacions de quatre eixos de la reforma horària: comerç i consum, cultura i oci, educació i mobilitat.

El facilitador i relator de cada taula han recollit notes durant tota la sessió. Finalment s'ha informat els assistents que en pocs dies tindran les conclusions completes de la sessió

per correu electrònic. El qüestionari d'avaluació s'ha lliurat abans a aquelles persones que havien de marxar amb anterioritat a l'hora de finalització prevista i als i les assistents que han prolongat la seva estada fins al final de la sessió. Finalment s'ha agraït l'assistència i el treball portat a terme, tot tancant la sessió.

1.3. Nombre participants/entitats

En total, els participants al taller han estat 8 persones, distribuïdes en una aula amb dues taules de treball de 4 persones cadascuna, al principi, i una sola taula de 4 persones a la darrera hora de la sessió, ja que alguns assistents han hagut de marxar de la sessió per motius laborals i familiars.

1.3.1. Perfil dels participants

La sessió ha comptat amb la participació de 8 persones. Dues persones no indiquen ni el seu sexe i la seva edat; la resta són 2 dones i 4 homes, d'edats compreses entre els 38 i els 59 anys.

Tots els participants han nascut a Catalunya; quatre resideixen a Lloret de Mar i dels altres quatre: dos a Blanes, un altre a Palafròl i el darrer a Maçanet de la Selva.

Quant a la situació laboral dels participants, dos treballen per compte propi i els altres sis per compte d'altri: dos a l'Administració pública, altres dos en el sector del Comerç, un altre en el sector de la Cultura i lleure i un darrer en el sector de l'Hostaleria-restauració.

1.3.2. Llistat entitats

Quant a la vinculació dels participants a alguna entitat, dues persones assenyalen no formar-ne part de cap, unes altres tres indiquen formar-ne part d'una, altres dues persones de dues i una darrera persona que forma part de quatre entitats. Les opcions més assenyalades pels participants són les que fan referència a ser membre de: una associació cultural, de lleure o d'estudis socials (3) i un sindicat (2).

2. Aportacions dels participants

A continuació es mostren els resultats de la sessió, diferenciant, per a cada objectiu i eix **MESURES FACILITADORES, POSSIBLES BARRERES i ALTRES CONSIDERACIONS**.

2.1. EIX 1: COMERÇ I CONSUM

De la taula 1, dedicada a l'àmbit del comerç i consum, destaca el fet que les quatre persones integrants pertanyien a l'àmbit del comerç i l'hostaleria de Lloret de Mar. Al taller ha destacat significativament el fet que Lloret de Mar és un municipi turístic, cosa que dóna una singularitat al seu teixit comercial, com també ho és el fet que hi ha un alt índex d'estacionalitat a la vila.

2.1.1. Objectiu 1: Humanitzar els horaris comercials (7 a 19:30h)

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Possible còmput d'hores anual en funció del lloc i l'estació (ex. Caprabo).	
Establir segells als establiments, amb publicitat (tipus RSE).	A Lloret i als municipis turístics hi ha estacionalitat , sobretot en el petit comerç (no als grans establiments), que es podria compensar amb una contractació discontinuada.
Adaptar-se als horaris escolars. Els horaris al comerç a Lloret vindrien donats per un canvi a l'escola. Mentre els nens fan extraescolars, els pares/mares compren.	Les botigues petites no tenen capacitat per pagar igual sou tot l'any i fer menys hores a l'hivern, com si fan, per exemple, les fleques, que fan diferents horaris de treball en funció de l'estació pagant igual tot l'any.
El petit comerç podria fer un horari més compactat a l'hivern, per equiparar les diferències entre el petit comerç i la gran superfície.	Botigues "de conveniència" (tipus Carrefour Express, que cada vegada proliferen més).
A nivell d'associacions de comerciants, caldria fer campanyes, incentivar a nivell municipal amb beneficis fiscals.	

2.1.2. Objectiu 2: Fomentar hàbits de compra alineats amb els nous horaris

Mesures facilitadores	Possibles barreres
A partir de les 17h, penalitzar la compra amb preus més alts (als bars es fa això, a partir d'una hora en concret es canvia el preu a "pub", i la gent ho accepta).	Venda on line .
Eliminar possibles promocions a partir d'una hora en concret. Això ho pot fer la botiga independent, no les franquícies, que tenen un preu determinat.	Competència: moltes botigues funcionen per objectius, moltes franquícies, que potser no voldrien treure promocions per arribar als objectius (es podria solucionar amb unitat i acció cívica).
Fer descomptes dins uns horaris	

determinats. Els forns de pa ho fan, premien els consumidors a diferents horaris del dia. A Caprabo, fer 2x1, i a una hora determinada s'elimina la promoció.	
---	--

2.1.3. Objectiu 3: Adaptar-se als hàbits de compra a una societat diversa

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Conscienciació que existeix un problema de salut.	<p>La Reforma Horària promocionarà el comerç electrònic (presumiblement). Com es pot lluitar contra això?</p> <p>Competència: moltes botigues funcionen per objectius, moltes franquícies, que potser no voldrien treure promocions per arribar als objectius (es podria solucionar amb unitat i acció cívica).</p> <p>Que totes les botigues no es posin d'acord.</p>
Altres consideracions	
Ara es complementa la compra on line i anar a la botiga. La gent va al carrer a veure els productes i a visitar la botiga i després fa la compra en línia i vice-versa.	

2.2. EIX 2: CULTURA I OCI

2.2.1. Objectiu 1: Realitzar espectacles públics i activitats recreatives principalment en la franja horària de 18 a 2.30h i establir un primetime audiovisual de 20 a 23h

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Programar els espais informatius a les 20h per tal de desplaçar l'hora punta o el 'primetime' (TV). Diàleg i proposta amb la CCMA (Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals).	
Programar els espais de TV per a gent jove en horaris més avançats (ex. "Merlí").	Negativa dels anunciant s i TV privades. Horaris de la feina.
Avançar com a mínim una hora els espectacles (teatre, etc.) per facilitar l'avançament de l'àpat del sopar.	Excés d'hores dels treballadors de la restauració i del sector turístic en general, ja que les empreses no agafen més gent (per cobrir nous horaris) sinó que paguen els seus treballadors/es per hores (durant la temporada, el que comporta precarietat i excés d'hores a la seva feina).
Aprovar una normativa municipal per tal que els espectacles de carrer i les festes majors acabin com a molt tard a les 00:00h.	Temporalitat/estacionalitat de la feina a destinacions turístiques com Lloret de Mar.
Obrir abans els restaurants a la nit i migdia per poder sopar/dinar abans, oferir descomptes per sopar/dinar abans (descomptes, begudes més barates, exemple: Girona 10: http://girona10.net/ , que ofereix àpats i habitacions d'hotel,	

durant un cap de setmana, per 10 euros).

Altres consideracions

Entre els i les persones de la taula sorgeixen dubtes sobre com es podria adaptar l'horari del futbol.

2.2.2. Objectiu 2: Adaptar els horaris d'equipaments culturals (biblioteques, museus, cinemes,...) als nous usos

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Obrir els migdies en cas de tancament i obrir abans a la tarda (biblioteques, etc.). Contractar més personal per atendre la demanda dels nous horaris.	Problema per contractar més personal i cobrir tots els horaris. Econòmic. Horaris de la feina.
Obrir el caps de setmana per facilitar l'accés a les famílies.	
Avançar com a mínim una hora els espectacles (teatre, etc.) per facilitar l'avançament de l'àpat del sopar.	
Aprovar una normativa municipal per tal que els espectacles de carrer i les festes majors acabin com a molt tard a les 00:00h.	

2.2.3. Objectiu 3: Humanitzar els horaris associatius i compatibilitzar tots els usos del temps dels voluntaris activistes

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Plegar abans de la feina per disposar de més temps lliure per dedicar-lo a la tasca associativa, que és molt important (només li dedica una part del seu temps un 1% de la societat).	Reticències dels centres educatius per obrir les instal·lacions a la tarda. Reticències per part de les empreses que temin perdre productivitat (pèrdues econòmiques) dels seus treballadors/es.
A les instal·lacions esportives, rendibilitzar-ne els usos (que els entrenaments acabin abans, sobretot de les persones joves i adolescents, que acostumen a ser molt tard).	
No tancar les escoles i instituts a la tarda i utilitzar les instal·lacions per a pràctiques esportives (per descongestionar les instal·lacions esportives municipals i avançar així horaris d'entrenaments).	
Promocionar el voluntariat des de casa (en la mida del possible), per evitar desplaçaments sempre a la seu de l'entitat.	

Incentivar les empreses amb descomptes a la Seguretat Social si faciliten que les persones treballadores facin vida associativa dins l'horari laboral. Bonificacions fiscals i reconeixements.	
Altres consideracions	
Determinar amb exactitud què s'entén per voluntariat.	

2.3. EIX 3: EDUCACIÓ

2.3.1. Objectiu 1: Establir una franja horària educativa escolar i extraescolar de 8 a 19h (escola)

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Que el Departament d'Ensenyament marqui l'horari per a totes les escoles: entrar: 8:00-8:30h, migdia: 12.30h pausa per dinar (carmanyola i càtering a l'escola) i tornar a les classes 13.30h fins les 16h.	
Acabar amb els deures fora de l'horari escolar (per facilitar un temps de qualitat pels infants, per fer extraescolars, jugar, estar amb la família). Que els infants no tinguin tanta càrrega.	Problema per contractar més personal. Econòmic. Cost del càtering. L'actual paradigma educatiu (costarà canviar-lo). Barreres:
Adequar l'espai al menjador (si han de menjar a l'escola). Millor càtering que carmanyola per assegurar que prenen un àpat equilibrat i saludable.	<ul style="list-style-type: none"> - Dietes diferents (celíacs, al·lèrgies alimentàries, etc.). - Cost associat al pagament del càtering (famílies o Departament).
Extraescolars a partir de les 16h i posar un límit d'acabament per tal que acabin abans (cal diferenciar entre les extraescolars i els hobbies).	<ul style="list-style-type: none"> - Adequació de les instal·lacions (si els infants dinen al centre escolar).

2.3.2. Objectiu 2: Compactar l'horari escolar (institut)

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Que el Departament d'Ensenyament marqui l'horari marqui l'avançament dels horaris dels instituts.	Adaptació al nou horari. Reticències de la comunitat educativa (professors i direcció dels centres).
Àpat del migdia a l' institut i entre les 12.30h i les 13.30h. Hi ha joves que no fan els tres àpats del dia (esmorzar), si dinen a l'institut es garanteix el dinar. Dinar per torns a l'institut (per la capacitat limitada dels espais de menjador dels instituts per a acollir de cop un alt volum d'alumnes).	<ul style="list-style-type: none"> - Costos (qui els pagarà, famílies, Departament?) - Adaptació dels joves (treure l'entrepà del pati de les 11h perquè a les 13h-13.30h tinguin gana/esmorzar fort a casa) - Barreres:

<p>Adequar l'espai al menjador (si han de menjar a l'institut). Millor càtering que carmanyola per assegurar que prenen un àpat equilibrat i saludable.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dietes diferents (celíacs, al·lèrgies alimentàries, etc) - Cost associat al pagament del càtering (famílies o Departament?)
<p>Fer l'esmorzar a casa i que sigui fort i saludable.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Adequació de les instal·lacions (si els infants dinen al centre escolar). Condicions laborals dels horaris i hàbits actuals.

2.3.3. Objectiu 3: Establir una franja horària de 8 a 19h (universitat)

Mesures facilitadores	Possibles barreres
<p>Fer més ofertes de cursos en línia (ex. UOC).</p>	<p>Adaptació al nou horari.</p>
<p>Donar més beques perquè els estudiants puguin dedicar-se als estudis i no hagin de veure's obligats a treballar. Administració.</p>	<p>Reticències de la comunitat educativa (professors i direcció dels centres).</p> <p>Amb els actuals horaris i l'elevat preu dels estudis universitaris, sumat a l'avaluació continuada del 'Pla Bolonya' és molt difícil estudiar i treballar alhora per pagar-se la carrera.</p>
<p>Patrocini de les empreses als i les estudiants universitaris (que s'incorporin abans d'acabar la carrera i ja tinguin la feina).</p>	<p>Econòmiques.</p> <p>Garantir el pagament del crèdit posterior.</p>
<p>Més crèdits/préstecs de l'administració als universitaris.</p>	<p>Reticències dels estudiants a demanar crèdits.</p>
<p>Establir bons convenis de pràctiques universitat-empresa.</p>	<p>En l'actualitat, a l'hostaleria, molts joves acaben fent feines a les pràctiques que no tenen res a veure amb els estudis que estan fent.</p>

Altres consideracions

Els horaris a la universitat són més flexibles, és veritat que és l'etapa més dura en l'educació però els alumnes tenen més flexibilitat horària.

2.4. EIX 4: MOBILITAT

2.4.1. Objectiu 1: Potenciar polítiques de transport públic per adaptar-se als nous horaris i reduir el temps de desplaçament

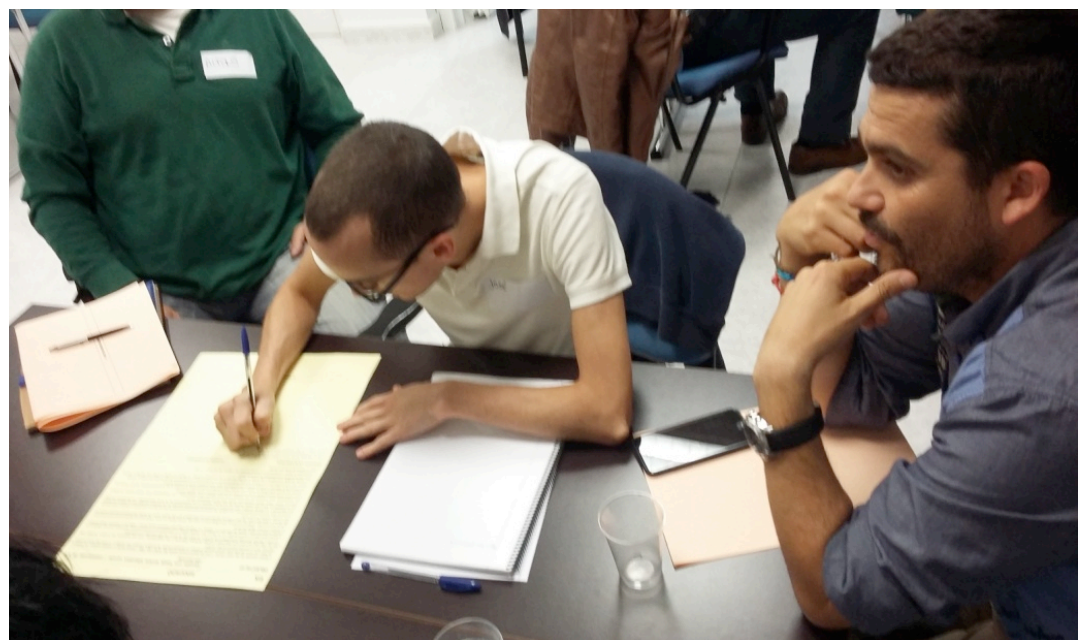
Mesures facilitadores	Possibles barreres
<p>Dotar la ciutadania d'una xarxa més àmplia de transport públic.</p>	<p>Comoditat dels ciutadans (que tenen amb l'ús del transport privat).</p>
<p>Millorar els accessos als polígons industrials amb transport públic.</p>	<p>Retards.</p>
<p>Compartir cotxe.</p>	<p>Pèrdua de temps (en esperes, horaris incompatibles amb horaris de feina, parades de Rodalies Renfe -Blanes-</p>

<p>Fer l'esmorzar a casa i que sigui fort i saludable.</p>	<p>Barcelona a totes les estacions).</p> <p>Canvi d'hàbits.</p> <p>L'ús del cotxe és molt personal, té un afegit d'emocional i privacitat.</p> <p>Condicions laborals dels horaris i hàbits actuals.</p> <p>A les ciutats l'ús del transport públic és molt diferent que als municipis. Als municipis es té la cultura d'agafar el cotxe i aparcar a la porta de la feina, la comoditat és un valor molt important.</p> <p>A Lloret de Mar la mobilitat és un problema sobretot a l'estiu, per l'estacionalitat que té de municipi turístic.</p>
--	--

2.4.2. Objectiu 2: Reduir desplaçaments a la feina

Mesures facilitadores	Possibles barreres
<p>Reduir desplaçaments a la feina amb teletreball (si ho permet el lloc de treball).</p>	<p>Costum molt instaurada de presentisme laboral.</p>
<p>Establir dies i llocs de trobada perquè hi hagi contacte directe entre empresa i persones treballadores.</p>	
<p>Noves tecnologies i Internet.</p>	

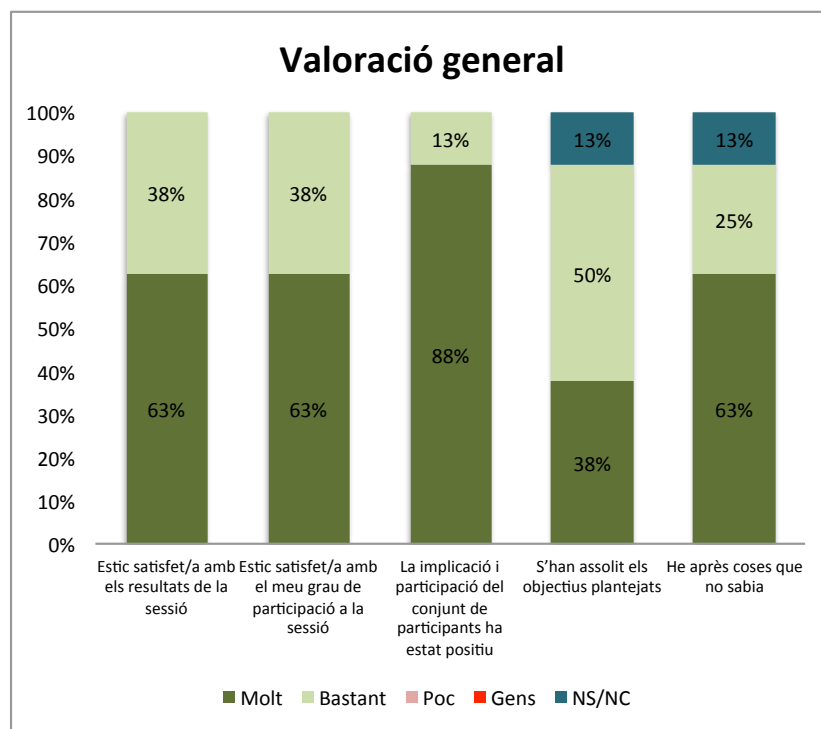
ANNEX I. Recull fotogràfic

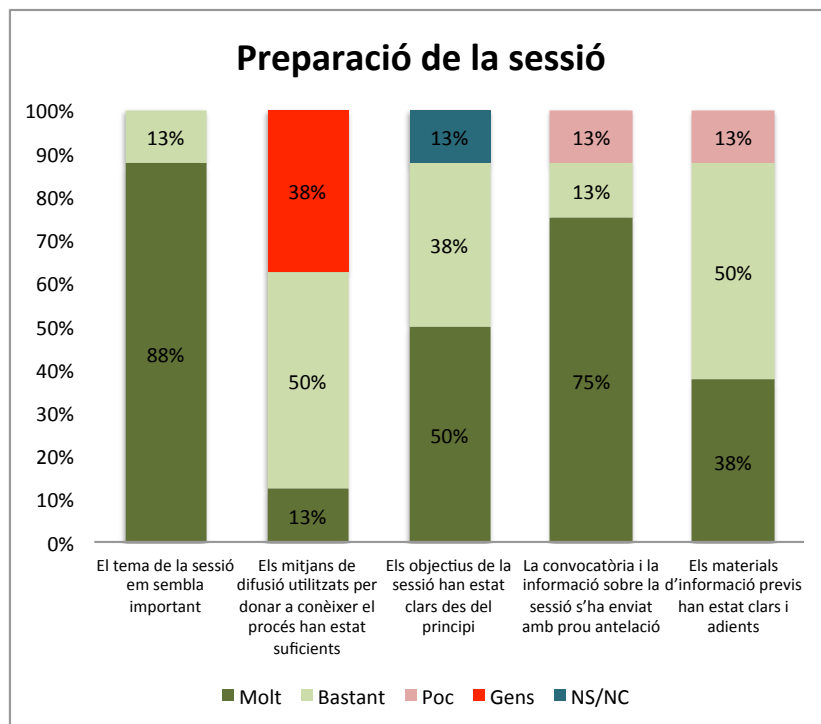
ANNEX II. Resultats avaluació sessió

Valoració de la sessió

La valoració ha estat positiva en un 100% en tots els ítems d'aquest bloc (valorats com "Molt" o "Poc"). Destaca de forma especial l'ítem "La implicació i participació del conjunt de participants ha estat positiu", amb un 88% valorat com "Molt".

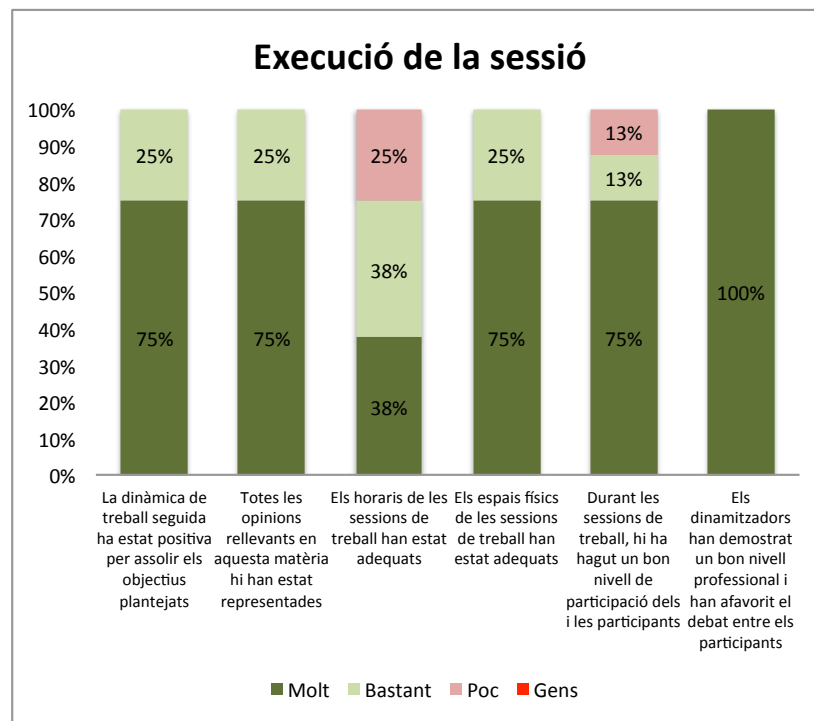
Preparació de la sessió

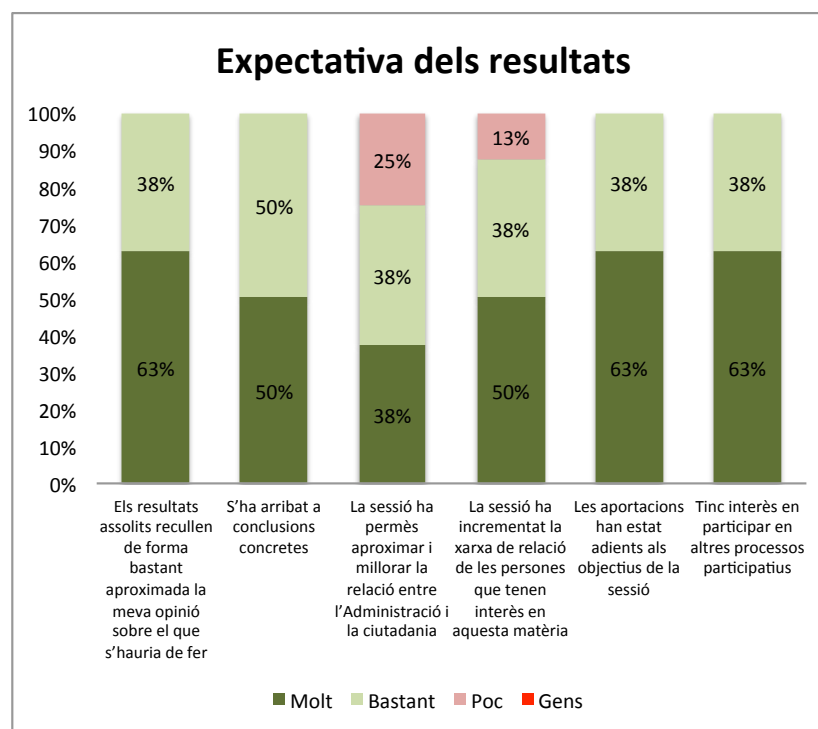
El 88% dels participants valora com "Molt" l'ítem "El tema de la sessió em sembla important". Un 38% dels participants valora com "Gens" l'ítem "Els mitjans de difusió utilitzats per donar a conèixer el procés han estat suficients".

Execució de la sessió

Un 100% dels participants valora com “Molt” l’ítem “Els dinamitzadors han demostrat un bon nivell professional i han afavorit el debat entre els participants”. En general, tots els ítems han estat valorats positivament, excepte el relatiu als horaris, amb un 25% valorat com “Poc”.

Expectativa dels resultats

Tots els ítems d'aquest bloc han estat valorats en un 100% positivament, excepte per l'ítem “La sessió ha incrementat la xarxa de relació de les persones que tenen interès en

aquesta matèria”, valorat com “Poc” per un 13% i l’ítem “La sessió ha permès aproximar i millorar la relació entre l’Administració i la ciutadania”, valorat com “Poc” per un 25%.

Convocatòria

La procedència de la convocatòria ha estat majoritàriament “Ajuntament” i “Entitat”.

